



Dokument nr. 8:6

(2005-2006)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene
Per Sandberg, Arne Sortevik og Magnhild Holmberg

Forslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg, Arne Sortevik og Magnhild Holmberg om å slette gjelden til bomfinansierte samferdselsprosjekter

Til Stortinget

BAKGRUNN

I de senere årene har det vært en kraftig økning i antallet bomstasjoner i Norge. Pr. 1. november 2005 er det 47 bompengeselskaper som dekker store deler av landet. I nasjonal transportplan for perioden 2006-2015 er det i tillegg til disse selskapene foreslått å finansiere alle nye vegprosjekter med minimum 50 pst. bompengefinansiering.

På tross av alle de nye bompengeselskapene har de totale bevilgningene til vegformål de siste årene bare hatt en liten økning. Dette til tross for at statens inntekter fra bil og bilrelaterte avgifter de siste årene har hatt en kraftig vekst, og inntektene aldri har vært høyere, fortsetter vegkapitalen i Norge å forvitte.

Staten vil i 2005 ta inn over 49 800 mill. kroner gjennom forskjellige bilrelaterte avgifter inklusiv merverdiavgift, CO₂-avgift samt 3 400 mill. kroner i bompenger. Av dette er det avsatt kun 13 100 mill. kroner til investeringer, vedlikehold og drift av veger og riksvegferger. Dette viser at norske bilister i lang tid har, og fortsatt betaler inn langt mer i bilrelaterte skatter og avgifter enn det staten kanalisere tilbake til vegformål.

Siden både vegbygging og vegvedlikehold i realiteten allerede er betalt inn i form av alle de forskjellige bil- og bilrelaterte avgiftene som bilistene har og fortsatt betaler inn, er bomavgiftene i realiteten ikke

noe annet enn en skjult dobbeltbeskatning av bilistene. Denne formen for beskatning er i stor grad usolidarisk, og rammer dem som har minst mest fordi den ikke tar hensyn til den enkeltes økonomi.

I forslag til statsbudsjett for 2006 er det beregnet en inntekt på 3 700 mill. kroner i bompengeinntekter fra de 47 bomselskapene. Dette er en økning på 9,5 pst. i forhold til de budsjetterte inntektene i 2005. I 2005 utgjorde disse inntektene 3 400 mill. kroner. For 2005 utgjør bompengeinntektene 38 pst. av de samlede midlene som blir brukt til riksveginvesteringer, mens det i forslag til statsbudsjettet for 2006 vil utgjøre 47,5 pst. (kilde OFV Opplysningsrådet for veitrafikken).

Staten ligger an til å få et overskudd på godt over 300 mrd. kroner i 2005. Dette er langt over det man forventet og forutså da man behandlet statsbudsjettet for 2005 og som ble vedtatt. Forslagsstillerne mener derfor at staten bør bevilge de nødvendige midlene til å nedbetale gjelden til alle bomselskapene, og at dette tas fra overskuddet på statsbudsjettet for 2005.

Dette har vært en finansieringsmetode som har vært benyttet før. Da Stortinget for noen år siden slettet gjelden på ca. 7 mrd. kroner til Gardermobanen, var hovedargumentet at pengene allerede var brukt, og at det derfor ikke ville ha noen negativ effekt på økonomien.

For kommende vegprosjekter mener man også at staten skal følge opp sitt ansvar i henhold til vegtrafikkloven § 12 a som helt klart slår fast at det er statens ansvar å sørge for å sikre utbyggingen av vegene i Norge. Forslagsstillerne foreslår derfor at gjelden på alle veganlegg som er tatt i bruk, og alle planlagte veganlegg der bompengefinansiering er godkjent, dekkes gjennom statlig finansiering.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

I

På statsbudsjettet 2005 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1321	(ny)	Sletting av bompengegjeld for veganlegg som er tatt i bruk, <i>kan overføres, overslagsbevilgning</i> , bevilges med	13 000 000 000

II

Stortinget ber Regjeringen fjerne alle bomstasjoner og stanse innkreving av forskuddsbompenger, avstå fra bompengefinansiering av riksveiprosjekter og basere all fremtidig investering i nye veier og vedlikehold av veier på statlig finansiering.

9. november 2005